

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספח"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעים רבינ'ם מושלים

הרוכל העקשן

לקנות כלום. ר' זרח פנה לחצר בית המדרש, שם כבר עמדו חסידים רבים, והנה פונה אליו הרוכל שוב כששקו בידו: הלו, אתה, עוד לא קנית כלום היום, בא הנה, קח צבעים ותביא כסף, איפה הכסף...

לאחר השיחה בבית המדרש הגיע הנכרי שוב אל הבוטקע ואמר לר' זרח: בא בא אתה, קח צבעים לבית ותביא לי כסף, הנה יש מחטים תביא כסף... אבל ר' זרח עמד בעקשנות חזקה ולא קנה ממנו כלום. כך הגיע הרוכל שוב ושוב ללא הפסק כמה וכמה פעמים, ולעמדתו עמד ר' זרח והתעקש לא להתפתות לפתוי. לאחר זמן מה כשהגיע שוב הנכרי אל העירה, כבר לא נגש אליו. מפני שהוא ידע שר' זרח עקשן גדול והוא לא יקנה בשום אופן.

רבנו מספר לנו משל זה בליקו"מ תורה נא ח"ב: היצר הרע נוקש באדם בכל פעם ומעוררו למה ששמעו. ואף אם אין האדם שומע לו ופונה ערף ממנו, אף-על-פי-כן הוא נוקש בו עוד פעם שני ושלישי ורביעי ויותר.

והמשל שאנו לומדים מזה הוא, שאם האדם הוא חזק בדעתו ועקשן נגד היצר הרע, ואינו פונה אליו כלל, אזי היצר הרע מסתלק והולך לו.

וכן בתפלה, בענין המחשבות הבאים לבלבל, הוא ממש כך, שהמחשבה באה כמה פעמים, פעם אחר פעם, לבלבל וצריה להיות חזק לגבלי להסתפל עליה כלל בשום אופן, ואזי תסתלק.

בית המדרש נחלת אמונה' היה גדוש בכל בני העירה שבאו לשמע את הלכות והנהגות יום-טוב מהמרא דאתרא, רב העירה.

היה זה אחד מהזמנים המרוקמים והמיוחדים בעירה, כלם חפו לרגעים אלו. הדוכנים נסגרו והמאפיות ננעלו. אף הסנדלר ר' זרח פסה את ה'בוטקע' ביד שחר ונכנס לבית המדרש להקשיב ברצינות לדברי הרב.

הוא לא הבין הכל, הוא איש פשוט שיועד לומר הרבה קאפיטלאך תהלים בבוטקע, בזמן שהוא מכה בפטיש על סלית הנעל. אבל ההרגשה שהוא הרגיש בשיחה המיוחדת שלפני החג היתה מלהיבה אותו מאד.

לאחר השיחה היה מזומזם כל הזמן בפיו במנגינה משלו: "יום טוב בפתת, יום טוב מגיע..." כלם כבר הפירו את ר' זרח בהתלהבותו הקבועה.

פועל נכרי שחר נצל את ההזדמנות שהדוכנים סגורים, והביא עמו שק מלא בחפצים מישנים, בהם היו צבעים, עפרונות, כובעים, מחטים ועוד.

הוא נגש אל ר' זרח ואמר: הלו, אדוני, בא תקנה צבעים, בא תקנה מחטים, איפה הכסף, איפה?

ר' זרח אמר לו בנעימה שב"ה כלום לא חסר לו, ואינו רוצה

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ג - משבעה בעטלערס (1)

והיה שם שמחה גדולה מאד. והיה שם כל מיני שמחה: קאפעלייש וקאמעדייש וכיוצא מזה, כל מיני שמחה, הכל היה שם על המשטה.

וכשנעשו שמחים מאד עמד המלך ואמר לבנו: היות שאני חוזה בכוכבים, ואני רואה שאתה עתיד לירד מן המלוכה, בכך תראה שלא יהיה לך עצבות כשיתרד מן המלוכה. רק תהיה בשמחה.

וכשתהיה בשמחה, גם אני אהיה בשמחה. גם כשתהיה לך עצבות, אף על פי כן אני אהיה בשמחה על שאין אתה מלך. כי אינך ראוי למלוכה, מאחר שאינך יכול להחזיק עצמך בשמחה כשאתה יורד מן המלוכה.

אבל כשתהיה בשמחה, אזי אהיה בשמחה יתרה מאד.

אספר לכם איך היו שמחים. מעשה פעם אחת היה מלך, והיה לו בן יחיד. ורצה המלך למסר המלוכה לבנו בחייו.

ועשה משטה גדול (שקורין באל). ובנדאי בכל פעם שהמלך עושה באל הוא שמחה גדולה מאד,

בפרט עתה, שמסר המלוכה לבנו בחייו, בנדאי היה שמחה גדולה מאד. והיו שם כל השרי מלוכה, וכל הדכסים והשרים, והיו שמחים מאד על המשטה. וגם המדינה היו נהנים מזה שמוסר המלוכה לבנו בחייו, כי הוא כבוד גדול למלך.

וְקַבַּל הַבֵּן מִלֹּהֶוְ אֶת הַמְּלוּכָה בְּיַד רָמָה.
וְעָשָׂה לוֹ שָׂרֵי מְלוּכָה, וְדַכָּסִים וְשָׂרִים
וְחָיִל.

וְזֶה הַבֵּן מִלֹּהֶוְ הָיָה חָכָם, וְהָיָה אוֹהֵב חֲכָמָה
מְאֹד וְהָיוּ אֶצְלוֹ חֲכָמִים גְּדוֹלִים. וְכָל מִי
שֶׁהָיָה בָּא אֶצְלוֹ עִם אֵיזָה דְבַר חֲכָמָה,
הָיָה אֶצְלוֹ בַּחֲשִׁיבוֹת גְּדוֹל מְאֹד.

וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם כְּבוֹד וְעֲשִׂירוֹת בְּשָׁבִיל
הַחֲכָמָה, לְכָל אֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ. מִי שֶׁהָיָה
רוֹצֵה מְמוֹן, הָיָה נוֹתֵן לוֹ מְמוֹן, וּמִי שֶׁהָיָה
רוֹצֵה כְּבוֹד, הָיָה נוֹתֵן לוֹ כְּבוֹד, הַכֹּל
בְּשָׁבִיל הַחֲכָמָה.

וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה חָשׁוּב אֶצְלוֹ הַחֲכָמָה כָּל־
כֶּף, הָיוּ כָּלָם לוֹקְחִין עֶצְמָן אֶל הַחֲכָמָה,
וְעֹסְקוֹ כָּל הַמְּדִינָה בַּחֲכָמוֹת. כִּי זֶה הָיָה
רוֹצֵה מְמוֹן, כִּדִּי שִׁיקַבֵּל מְמוֹן עַל יְדֵי זֶה.
וְזֶה הָיָה רוֹצֵה חֲשִׁיבוֹת וְכְבוֹד.

וּמַחֲמַת שֶׁכָּלָם עֹסְקוֹ רַק בַּחֲכָמוֹת עַל כֵּן
שִׁכְחוּ שֵׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה טַכְסִיסי
מְלַחְמָה, כִּי הָיוּ כָּלָם עוֹסְקִין בַּחֲכָמוֹת.
עַד שֶׁהָיוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה חֲכָמִים גְּדוֹלִים.
עַד שֶׁהִקְטַן שֶׁבְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה, הָיָה
בַּמְּדִינָה אַחֲרַת חָכָם גְּדוֹל מְכָלָם.

וְהַחֲכָמִים שֶׁבְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה הָיוּ חֲכָמִים
מְפֹלְגִים גְּדוֹלִים מְאֹד.

וּמַחֲמַת הַחֲכָמוֹת נִתְּפָקְרוּ הַחֲכָמִים שֶׁל
אוֹתָהּ הַמְּדִינָה. וּמִשְׁכּוֹ גַּם אֶת הַבֵּן מִלֹּהֶוְ
הַנַּ"ל לְדַעְתָּם, וְנִתְּפָקְרָה גַּם־כֵּן. וְשָׂאָר בְּנֵי
הַמְּדִינָה לֹא נִתְּפָקְרוּ. מַחֲמַת שֶׁהָיָה
עִמְקוֹת וְדַקוֹת גְּדוֹל בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה שֶׁל
הַחֲכָמִים הַנַּ"ל, עַל כֵּן לֹא יָכְלוּ שָׂאָר בְּנֵי
הַמְּדִינָה לְכַנֵּס בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה, וְלֹא הִזִּיק
לָהֶם. אֲבָל הַחֲכָמִים וְהַבֵּן מִלֹּהֶוְ, נִתְּפָקְרוּ
כַּנַּ"ל.

וְהַבֵּן מִלֹּהֶוְ, מַחֲמַת שֶׁהָיָה בּוֹ טוֹב כִּי נוֹלַד
עִם טוֹב, וְהָיוּ לוֹ מְדוֹת טוֹבוֹת וַיִּשְׁרֹת,
הָיָה נִזְכָּר לְפַעְעָמִים: הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם,
וַיְמָה הוּא עוֹשֶׂה וְכוּ'. וְהָיָה גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ
עַל זֶה עַל שֶׁנִּפְּלַל לְמַבּוּכוֹת כְּאֵלוֹ וְנִתְּעָה
כָּל־כֶּף. וְהָיָה מִתְאַנֵּחַ מְאֹד.

אֲבָל תִּכְרָף כִּשֶׁהָיָה מִתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עִם
הַשִּׁכְּלָה, חָזַר וְנִתְּחַזַּק אֶצְלוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל
אֶפְיִקוֹרְסִית הַנַּ"ל. וְכֵן הָיָה כִּמְהָ פְּעָמִים
שֶׁהָיָה נִזְכָּר כַּנַּ"ל וְהָיָה גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ,
וְתִכְרָף כִּשֶׁהִתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עִם הַשִּׁכְּלָה,
חָזַר וְנִתְּחַזַּק אֶצְלוֹ הָאֶפְיִקוֹרְסוֹת כַּנַּ"ל.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י"ג משבעה בעטלערס (1)

- חכמות
- 1. מה נתן המלך למי שבא אצלו עם איזה חכמה?
  - ממון
  - כבוד
  - שתי התשובות נכונות
- 2. מה שכחו במדינתו של הבן מלך?
  - את תלמודם
  - את טכסיסי מלחמה
  - את חכמתם
- 3. מה קרה לבן מלך ולחכמים הגדולים במדינה?
  - נתפקרו
  - נחלשו
  - התחזקו בעבודת השם
- 4. האם למדת את המעשה השבוע?
  - כן
  - לא
  - חלק

- א. סלסל פכות: באיפה חודש התחיל רבינו לספר מעשה זו?
  - (עין ימי אוהרנית אולת מ"ב)
  - סלסל
  - אדר
  - סיון
- ב. למה עשה המלך סעודה?
  - כי ניצח במלחמה
  - כי רצה למסור המלוכה לבנו בחייו
  - לכבוד היום הולדת שלו
- ג. איזה מיני שמחה היה על הסעודה?
  - קאפעלייש (מקהלות זמר)
  - קאמעדייש (משחקי הצגות)
  - שתי התשובות נכונות
- ד. מה אמר המלך לבנו לשירד מן המלוכה?
  - שיברח מהמדינה
  - להמשיך להיות מלך בתוקף
  - שתהיה בשמחה
- ה. מה אהב מאוד הבן מלך שנעשה עתה מלך?
  - להשתכר
  - כבוד גדול

בעומק המעשה

תשובות על המבחן של שבוע שעבר על כל המעשה מהבעל תפילה באיזה סדר הזכיר הבעל תפילה את אנשי המלך? ואת מי לא הזכיר?

מלך, מלכה, בת מלכה, גבור, תינוק, מליץ, חכם, אוהב נאמן - ממונה על האוצרות לא הזכיר

באיזה סדר הזכיר אחד מהגבורים להבעל תפילה הסדר של הכתות? ואת מי לא הזכיר?

כבוד, רציחה, מזונות דקים, ישוב העולם, דיבור, שמחה, חכמה, גידול איברים, תפילה - תאות ממון לא הזכיר

באיזה סדר הזכיר הבעל תפילה את אנשי המלך לגבור? ואת מי לא הזכיר?

המלך, מלכה, בת מלכה, תינוק, מליץ, חכם, ממונה על האוצרות - אוהב נאמן לא הזכיר

באיזה סדר מצאו הכתות את אנשי המלך? ואיזה כת לא מצא אחד מאנשי המלך?

גידול איברים - גבור, תפילה - בעל תפילה, מדינה של עשירות - הממונה, חכמה - החכם, דיבור - המליץ, שמחה - אוהב נאמן, ישוב העולם - בת מלכה, מזונות דקים - תינוק, רציחה - מלכה, כבוד - מלך בשדה -

כל הכתות מצאו אחד מאנשי המלך שימלוך עליהם

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com